

■ Iosif Brodski

Onlar çox sevirdilər
Təpədə oturmağı,
Uzaqlara baxmağı...
Təpənin yamacından
Aydınca görünürdü
Kilsə, bağlar və zindan...
Görünürdü otlara bürünmüş su hövzəsi.
Atıb səndəllərini soyuq qumların üstə,
Oturardı ikisi.

Sarılib dizlərinə
Buluda baxırdılar.
Onlardan aşağıda, kinonun qarşısında,
Bayaqdan yük maşını gözləyirdi çolaqlar.
Haradasa yamacda kərpic tullantıları,
Şüşə qırıntıları düşmüşdü bir qırağa.
Köhnə bank binasının
Çəhrayı qülləsinin dolanaraq başına,
Qarıldayırdı qarğa.

Hamama gedən yolda
Mərkəzdəki maşınlar
Üç körpüdən keçirdi.
Bu gün kilsədə toydu -
Bir usta evlənirdi.
Burda isə - yamacda
Meh var, hüzur qoxulu.
Yoxdur ayrı səs-səmir,
Ağcaqanad oxuyur...

Oturduqları yerdə
Əzmişdilər otları.
Hər tərəf qara ləkə -
Yemək qırıntıları...
İnəklər də iştahla
Yalayırdı bu yeri.
Hamı yaxşı bilirdi,
Amma ki, özlərinin bundan yoxdu xəbəri.

Çəngəl, kibrit çöpləri,
Papiros kötükləri
Qalmışdı qumun altında.
Fırladıb atdıqları içki şüşələri də
Qaralırdı uzaqda.
Qalın kollarıya tərəf enirdilər aşağı,
Bir səs eşidən zaman.
Sakitcə ayrılırdı
İki səssiz oturan...
* * *

Dəli olmamışam mən, bu yay yorubdur məni,
Bir köynək geyincə gün ötüb olur yarı.
Kaş ki, tez gələydi qış və örtəydi hər şeyi -
Şəhəri, adamları, bir də yaşıllıqları.

Geyincəkli uzanıb, elə qaldığım yerdən,
Oxuyaram kiminsə kitabını ilboyu,
Sanki bir köpək kimi - sahibini tərk edən,
Amma yenə qoruyan qaydaları yolboyu.

Azadlıq - unudasan soyadını zalımın,
Şiraz halvası kimi ağzın da şirin dada;
Tökülməyə göz yaşı o mavi gözlərinin,
Beynin qoç buynuzu tək buruq-buruq olsa da.
* * *

Nə həsrət, nə sevgi, nə də ki kədər,
nə könül ağrısı, nə də intizar,
sanki tam bir ömrü vermişik hədə,
önümüzdə yalnız yarım saat var.

Yəqin ki, görərsən, geriye dönsən -
arxa küçəmizdə susmur taksilər,
kilsə bağçasında ağaclar isə
xəstə bir uşağa nəgmə deyirlər.

O uzaq, o izsiz keçmişimizdən
bir gənc gözətçinin fit səsi gələr,
hardasa ucadan çalınar birdən
köhnə pianoda yersiz pərdələr.

Bilməzsən, bir fikir gələr başına:
yaxşı olardı ki, elə bölüb tən
beş qızıl günbəzlə məzar daşına
vəsiyyətdən öz ömrünü sən!

* * *

Sizə heç vaxt qalxmaz əlim.
Deməyə yox cəsarətim,
söyləməkçün qaranlığa işıq saçan həqiqəti,
bu günə nə ad verim?!

Hər keçən gün daha qəti
qınayıram özümü mən,
və seçirəm məhəbbəti -
sizin dönük üzünüzü gördüyümdən.
* * *

Təşəkkür etməyə gecikdik bir az,
hər şeyə - nədən ki, hədiyyə olmaz
sizlərdən birinə, bir gün, kiməsə,
ilk dəfəki kimi yenə gülümsə.
Ötən məhəbbət də qayıdır yenə,
amma əvvəlkitək gülməz üzünə.

Tanış küçələrdən keçib gedərkən
"əlvida, əlvida", - söyləyirəm mən,
aynalar titrəşir başımın üstə,
ucalır uzaqdan gələn bu səs də,
sönür keçidlərdə yanan işıqlar.
Əlvida, ey eşqim, zəng et, xatırla!
Eləcə bir dəfə dön həmin yerə,
qıyib gözlərini bax bu evlərə:
onların yanından gör neçə ildir
böyük bir izdiham şütüyüb gedir...
* * *

Korlar dolaşar gecələr.
Asan olurmuş beləcə
Keçib getmək meydanların o başına,
Yaşamaq əl havasına.

Hiss edərək bu dünyanı
əllərilə,
anlamadan nədir kölgə
nədir işıq,
və duyaraq soyuq daşı:
düzəldirlər daşdan divar.
Divarların arxasında kişilər var.
Qadınlar var.
Uşaqlar var.
Bir də pullar.
Ona görə
bu yixılmaz divardan
yan ötmək gərək.

Daşlar udar musiqini -
Soyuq daşa dəysə, əgər
Və əllərin kilidində
musiqilər ölüb gedər.

Yamandır gecələr ölmək.
Toxunub ölümə, ölmək.
Korlara asandır demək -
Meydanlardan keçib getmək.
* * *

Zildən yox, əlbəttə, beləcə pəsdən,
əlvida deyirəm hüznü səslə
bu evə-eşiyə mən həmişəlik.
Nə şəhər kükrəyib ayağa qalxmaz,
nə də bu həzin səs onu oyatmaz.
Allah amanında! Sağ ol, hələlik!

Budur bu pilləkən, küçə, qaranlıq...
Şəhər kənarında hava dumanlı,
geniş bataqlıqlar, axşamın mehi
Nə qəmli gözlərə - mənim varlığım -
nə acı sözlərə maneə deyil.

Amma hardadır o - görünmə barı.
Çəngə-çəngə otlar... şam ağacları...
Bu yaxın məkanda yoxdur bir adam,
nə sən sevinirsən, nə də mən şadam.

**Rus dilindən çevirdi:
Afaq Şıxlı**